

Nagyvárad Estilap

Szerkesztőség:
Károly herceg-utca 6. sz.

Szerkesztésért felelős:
MARTON MANÓ
(Szerkesztő)

X. évfolyam
240. szám

Kiadóhivatal:
HEGEDÜS HIRLAPIRODA
Bul. Reg. Ferdinand

Oradea—Nagyvárad
Szombat, 1928. október 20.

Összeomlott egy épülő hétemeletes ház és maga alá temette a munkásokat

Szörnyű katasztrófa Páris egyik külvárosában

— Az Estilap eredeti távirata —

Még fel sem ocsudott a világ lelkiismerete abból a gyászból, amelybe a prágai hétemeletes ház beomlása és ennek harmincnégy halottja döntötte, és máris újabb, hasonló katasztrófa híre rázza meg. Mint Párisból jelentik

a francia főváros Vincennes nevű külvárosában tegnap délután összeomlott egy épülőfélben levő hétemeletes ház.

A katasztrófa alkalmával mintegy 25 munkás volt a helyszínen. A ház földszintjén már bent lakott a háztulajdonos. A katasztrófa hírére azonnal kibogott a tűzoltóság. Pár perc múlva kiástak két hullát és négy súlyos sebesültet. Mivel azonban a kötőmunkák az utcát és a szomszédos telket teljesen elborították, a mentőmunkálatok csak igen lassan haladhattak előre.

Mint lapzárta után jelenti tudósítónk, az összeomlott ház

romjai alól éjjelig négy halottat és öt sebesültet emeltek ki.

A munkások közül többen csodálatos módon menekültek meg. Így például két lakatos az összeomlás közben kiugrott a házból az utcára. Mindketten épbőrrel szabadultak. Megmenekült egy napszámos úgy,

hogy a robaj hallatára kiszaladt az udvarról. A ház romjai alatt eltemetett munkások java-részt olaszok.

A földszinti lakást elfoglalt vállalkozó történetesen nem volt otthon. Felesége, aki éppen öltözködött, szerencsére kellő időben kiugrott az ablakon.

Oxigént és italt szivattyúznak le a romok alá

Egy munkás, ki a romok legalján van, egész éjjel kiáltozott segítségért; fején sebesült és lábát összetörte egy oszlop. Ma reggelig ezt a munkást, bár hangját jól hallották, nem lehetett megközelíteni. Annyit már elértek, hogy egy gumicsövet a törmelékhez közt furt lyukon keresztül leeresztettek hozzá és ezen a csövön át rumot és vizet töltöttek szájába. Azt is felkiáltotta a romok alól ez a munkás, hogy közvetlen közelében még több társa fekszik. Ezeknek aztán vékony csövek oxigént szivattyúztak.

A tűzoltók és a párisi helyőrség műszaki katonái villamoslámpák és fényszórók világításánál egészen hajnalig dolgoztak, hogy a szerencsétlen embereket kimentsék.

...és jelentkezik

Gitye László váradi szabó, akit állítólag a kolozsvári munkáspártnak tíz évre ítéltek in contumaciam

Tegnap este ugynevezett tisztességes polgári külsejű 40 év körüli férfi állított be leírhatatlanul zavart arccal csupa izgalommal eltelve, szerkesztőségünkbe.

— Bocsánat uraim, hogy zavarom önöket. Én vagyok az a Gitye László, akit Kolozsváron tegnap a hadbíró, a kommunista per vádlottai közt, tíz évi fegyházra ítéltek!

Amint ezt így elég értelmesen kimondta Gitye László, az izgalomtól, a végső erőfeszítéstől kimerülten rogyott le egy viharvert szerkesztőségi székre.

A mi izgalomunk is nagy volt, de még nagyobb a csodálkozásunk. Hogyan? Hiszen a hadbíró azonnal letartóztatott minden elítélt vádlottat? Gitye László, az ő tíz évével el

tudott jönni Kolozsvárról? Mielőtt ezt a körülményt tisztázó kérdésünket feltettük volna,

Gitye László egy árnyalattal nyugodtabban folytatta:

— Engem in contumaciam

Az újságírói hivatást magasztalta a magyar népjóléti miniszter

Budapestről jelentik: A magyar újságírók Kórház és Szanatórium Egyesületének vacsoráján megjelent Vass József magyar népjóléti miniszter és nagy beszédet mondott. A miniszter méltatta az újságírók nagy elhivatottságát a nemzet küzdelmeiben és szembeállította a sorsukat az elhagyott agok sorsával.

— A nemzet — mondotta Vass miniszter — éppen tanító-mestereivel szemben hallamos mindenkor a halálanságra. Szükséges tehát állandó figyel-

meztetés, hogy az újságírói renddel szemben milyen kötelességek vannak a nemzetnek.

Ezután a magyarországi katolikus nagygyűlésen mondott, erős szociális érzésről tanúságot tevő beszédére teret vissza Vass József, végül újból az újságírói hivatást méltatta és isten áldását kérte az újságírók magasztos tollára, amelyet az emberi kultúra érdekében forgatnak. Kérte az újságírókat, hogy sohasse veszítsék el reménységüket és bátorságukat.

ítéltek el...

Megdöbbenéssel párosult csodálkozásunk szinte a végsőkig fokozódott. Mert in contumaciam — tudjuk — azokat ítélik el, akik nem mennek el perük tárgyalására — és ilyenkor a büntetés — mint ebben az esetben is — maximum szokott lenni. Micsoda elszántság hozhatta vissza — gondoltuk — magunkban — valahonnan külföldről ezt az embert, akire most vizsgálati fogság, új tárgyalás és ki tudja milyen szankció vár?

Gitye László megtörölte verejtékes homlokát és lassan-lassan nyugalmat erőltetve magára, elosztatta különös érzéseinket.

Elmondotta, hogy régi nagyváradi polgár, a Tache Jonescu (v. Körös)-utca 51. szám alatt van jömeneteli szabóműhelye, mellesleg pedig szakoktató az ipariskolában és elég jelentékeny tényezője az Ipartestületnek.

— Ma, amikor kezembe veszem az egyik kolozsvári lapot — beszéli nekünk Gitye — hogy a kommunista per ítéletét elolvassam, — azt hittem egyszerűen, nagy lázam van és attól látok rémeket: az állt az újságban, hogy engem in contumaciam tíz évi fegyházra ítéltek a hadbíró...

— Igaz, — folytatja kis szünet után Gitye László — a kommunista per tárgyalásának megkezdésekor én is ott voltam a vádlottak sorában, de kihallgatásom után tíz perccel a hadbíró elnöke a vádbiztos-ügyész úr hozzájárulásával, a sajtó képviselőinek jelenlétében közölte velem, hogy eltávozhatom, hazautazhatom Nagyváradra.

— Én nyugodt lelkiismerettel állottam és állhatok bírám elé, mert soha semmiféle politikai, vagy éppen kommunista mozgalomban nem vettem részt. 1923 óta mint önálló iparos dolgozom. Addig, mint minden munkás, én is szakszervezeti tag voltam.

Sőt, annak idején engem, mint megbízhatatlant ki is zártak a szervezetből, mert egyesek azt akarták elhíttetni rólam, hogy besúgó vagyok. Holott, akik engem ismernek, azok fel sem tételezik rólam, hogy ilyen aljas cselekményre vállalkoznám.

— Abból, hogy a hadbíró-ügyész úr a tárgyalásról haza-

engedett — (mondta aztán Gitye László nekünk) —

egészen nyugodtan gondolkhattam azt, hogy el nem minden további eljárás befejeződött.

Érthető tehát, hogy halálosan megdöbbentett az, amit olvastam: hogy tíz évi fegyházat róttak ki rám in contumaciam!

Gitye László hol drámaian izgalmas, hol meg melankolikus hangon előadott elbeszélését így végezte:

— Az önök lapja után jelentkezem most már abban a szent meggyőződésben, hogy itt csak sajnálatos, súlyos félreértésről van szó. Én állandóan itt tartózkodom Nagyváradon,

itt van bejelentett lakásom, itt élek családommal.

Ez történt este, amikor Gitye László bentjárt szerkesztőségünkben.

Ma reggelre bizonyos újabb momentumok megismerése után valamivel világosabban áll előttünk az ügy. A kommunista-per tárgyalásán két Gitye volt vádlotként beidéztve. Az egyik: György, akit

ötnapi fogházra ítélték és politikai jogait tíz évre felfüggesztették. A másik: László,

Megszökött az ügyészségi fogházból egy híres betörő

Brinde György „Gyuszi” ismert betörő, néhány hónap óta, mint vizsgálati fogoly, az ügyészségi fogház lakója. Rengeteg bűncselekmény miatt folyik Brinde ellen az eljárás. Brinde György más foglyokkal együtt nappal kijárt az ügyészség villanyvágó gépével fát vágni. Meg kell adni neki, hogy mindig rendesen végezte dolgát. Tegnap reggel szintén egy csoport fogollyal együtt ment ki dolgozni Brinde György. Nyugodtan végezte munkáját és öt óra körül, amikor befejezték a munkát, a fogházor megindult a társasággal az

KLEIN SIMON női kalap üzletét áttelepítette

Bul. Reg. Ferd. (Rákóczi-ut) 7a. alá, Orsolya-palota mellé
FILCKALAPOKAT ezen alkalomból kifolyólag 8 napig 50 leíért alakít a legújabb modellek után 345

akiról a legpontosabban informált az „Adeverul” mai száma, a kommunista-per ítéletéről szóló tudósításban, ezt írja:

— Kiemelték a munkáspörből Gitye Lászlót, aki tévedés folytán került bele.

Más oldalról megtudtuk azt is, hogy az a Gitye László, aki tegnap este szerkesztőségünkben bentjárt, (és óriási izgalmaiban nem tudta elmondani

ügyének minden részletét), a tárgyalás elején kijelentette, hogy

ő nem azonos egy kommunizmussal vádolt Gitye Lászlóval, már csak azért sem, mert ő a liberális pártjának a tagja.

Megvizsgálták személyi adatait és úgy találták, hogy valóban nincs semmi köze a pörhöz. Haza is eresztették.

Természetes ezután, hogy

itt nyilvánvaló névcseré történt

és nem a mi Gitye Lászlónk kapta a súlyos büntetést, hanem egy távollevő és a tárgyaláson meg sem jelent névrokona, aki tényleg vádlottja lehetett a pörnek.

Végző felhívás a váradai autó- és motor- tulajdonosokhoz

A rendőrség a következőket közli az Estilap utján az automobil és más gépjárműtulajdonosokkal:

Az a bizottság, amely a gépjárműveket megsejmelé, még csak ma és holnap működik. Ezen a két napon tehát feltétlenül jelentkezzenek szemlére azok a tulajdonosok, akik eddig ennek a kötelezettségüknek még nem tettek eleget. Ha nem jelentkeznek, úgy hadbírság elé állítják őket. A szemlé helye: a tüzoltólaktanya. A hadbírsági eljárástól függetlenül a nemjelentkezők gépjárművét mindenestre megvizsgálja a revíziós bizottság, meg pedig olyan formán, hogy a tulajdonos költségére kiszáll oda, ahol az autó vagy más gépjármű van.

Az Apolló mai műsora
CSUPA SZENZÁCIÓ!

* Cipészek figyelmébe! Megérkezett az 1929. évi cipő-dívalbum téli kiadása. Kapható a Hegedűs hírlapirodában.

Az Apolló mai műsora
csupa szenzáció!

Filmpalace

(Sas palota)

Ma 5, 7 és 9 órákor
utoljára!

A nevető ember

Conrad Veidt, Mary Philbin
Előzőleg Híradó!

Szombattól:

Bajtársak

A legszebb háborús repülő film!

Apolló mozgó

Pénteken 5, 7 és 9 órákor

LON CHANEY
legjobb alakítása:

A kétujjú ember

Főszerepekben: Lon Chaney,
Joan Crawford és Normann
Kerry. — Ezenkívül:

Ismeretlen tettes

Bohózat. — Játsszák:

KORNAL TOMPOS, VERMES

Vasárnap d. e. nagy matiné:

Vérbosszu

hatalmas történelmi film és

Ismeretlen tettes

Bohózat. Játsszák:

KORNAL TOMPOS, VERMES

Heyman-Szinkör

Ma 5, 7 és 9 órákor

A fehér ördögök

A legszenzációsabb és legnagyobb keleti film.

Daisy Ruth Miller

Rendes helyarákkal!

Vasárnapi matiné:

Könyvek asszonya

Corine Griffith és

Ligetű Maca fölépte

FELROBBANT EGY AKNA...

Párisból jelentik: Verdun közelében egy orosz ember ekra-zittal töltött aknát talált, amely még a háború idejéből maradt ott. Az aknát az orosz egy gyújtószinórral felrobbantotta. Óriási pánik tört ki, félkilométernyire is elrepültek kódarabok. A környező falvakban az aknarobbanás nagy kárt tett a házakban; csaknem minden ablak betört. Az oroszok letartóztatták.

* Vizsgára bocsátják a váradai bérkocsisokat. Az államrendőrség közigazgatási osztálya, a szabályrendeletnek megfelelően, vizsgára bocsátja az összes váradai bérkocsisokat. Nem nyelvvizsgáról van szó — miután a szabályrendelet ilyenről nem is beszél — hanem csupán az utóbbi időben előforduló rengeteg visszaélést akarja a rendőrség a vizsgával megakadályozni. A szabályrendelet szerint például bérkocsis csak 18 éven felüli egyén lehet; ennek ellenére 14—15 éves gyereke kis felülnek a bakra. A vizsgán még a fontosabb középületeket és a váradai utcák elnevezését fogják megkérdezni a bérkocsisoktól. Ez a rendelkezés természetesen nem jelent semmi sérelmet, hiszen a rendőrségnek nem is lehet célja, hogy a szegény bérkocsisokat megfosssa kenyérkeresetüktől.

* Margittaiak figyelmébe! Hegedűs kölcsönkönyvtár előfizethető Hercznél. Margittán.

Rottenberg Márton cég értesítése

Az őszi időre megérkeztek az új divat kabátok és csizmák, kész női kabátok gazdagon szőrmézve, kész férfi öltönyök és felöltők, méret szerint is, a legújabb angol kelmékből, az összes divatcikkek a legolcsóbban szerezhetők be

részletfizetésre is

Rottenberg Márton

áruházban

Sír. Nicolai Jorga 15. szám

A gyermektelen anya és a megérett cseléd regénye

Idegen gyermeket csempészt be egy pozsonyi mérnök felesége, hogy megbékítse utódért sóvárgó férjét — A fiatal asszony egészségesen fekszik gyermekágyba

(Saját tudósítónktól.) Párját ritkító bűnüggyel foglalkozik néhány nap óta a pozsonyi ügyészség. Az ügy szereplői: egy pozsonyi mérnök, ennek 22 éves fiatal felesége, az asszonyka máma és a gyerek, aki körül tulajdonképpen az egész história forog. A mérnök már tul volt az első ifjúságán, az ötödik X felé járt és így egyre ellenálthatatlannabbul jelentkezett nála a gyermek után való vágy. Éppen ezért, agglégény léte megnövekedett és feleségül vette a már említett ifjú pozsonyi leányt. A mérnök meg volt róla győződve, hogy a gondviselés nem sokára gyermekkel fogja megáldani a frigyét, ez azonban nem következett be. Teltek-multak a hónapok, sőt az évek és az asszonykának csak még mindig nem jutott alkalm arra, hogy a boldog titkot a férje fülébe sugja. A mérnök arca napról-napra komorabb lett és az a körülmény, hogy vágya sehogy sem akar teljesülni, teljesen elvette az életkedvét. A végén már nem is igen tartózkodott otthon, hanem idejének javarészt Prágában töltötte és haza úgyszólván csak látogatásba járt. Ezeknek a gyér látogatásoknak alkalmával a mérnök egyre gyakrabban kezdte emlegetni, hogy gyerek nélkül a családi élet nem is élet és hogy legokosabb volna elválni, menjen ki-ki a maga útjára.

Tekintettel arra, hogy a mérnök sokat keresett, nagy volt az ijedség úgy a fiatal menyecske, mint a mama részéről. Az asszonyka egészen kétségbe volt esve, részben az anyagi kérdés, részben a szégyen miatt és a mama volt az, aki ebben a szorongatott helyzetben jó tanáccsal látta el őt.

— Sebaj leányom, majd segítünk a dolgon, csak nem kell kétségbeesni.

Holnap gyere velem a szülészeti klinikára, van ott bőven gyerek, több is, mint kellene...

Az elhatározást tett követte és a mérnöknek a mamával együtt ellátogatott a szülészeti klinikára, ahol egy szegény, elhagyatott szolgáló fekszik többek között háromhetes kis leány-gyermekekkel. A két nő egyesült erővel rávetette magát a szolgálóra és

néhány perc leforgása alatt úgy megdögték, hogy a cselédleány néhány korona

ellenében örökre adta leányát a mérnöknek.

Alighogy az alku létrejött, a nők elrobogtak a gyerekkel és a nagy sietségben még a címüket is „elfeledték” megadni a gyermek anyjának. Valamivel később a cselédleány szerette volna visszakapni a gyermekét, bejárta az egész várost, de hiába.

Odahaza, a mérnökénél, annál nagyobb volt a családi öröm.

Nyomban felrendeltek egy szülésznot a lakásba, az asszonyka az ágyba fekszik, a gyereket a bölcsőbe tették és a szülésznek elmagyarázták, hogy már későn jött, ne is fáradjon, az anya és gyermeke jól érzi magát.

A szülész nő persze oda volt a csodálkozástól, amikor a már háromhetes kisányt meglátta és nem is mulasztotta el, hogy a fiatal anyának gratuláljon ehhez a pompás kis teremteshez. Azonnal sürgöny ment Prágába és a boldog apa a legelső gyorssal Pozsonyba utazott, ahol elérzékenyülten ölelte magához feleségét, sirva kért tőle bocsánatot azért a gonoszságért, hogy el akart válni és a kisgyerekek örömeiben csárdást járt a szobában.

Telt, mult az idő, a gyerek felcseperedett és lassanként két éves lett úgy, hogy már járni, sőt gagyogni is tudott. Ebben az időben a mama egyre gyakrabban utazott fel a kicsikével Prágába a papához és ez alkalommal a csöppség mindig elmondta azt a

néhány betanult szót, amire ott-hon oktatták ki:

— Apuka, adjál pénzt.

Az ilyen kedves formában előhozott kívánságot a boldog apa sohasem tudta megtagadni úgy, hogy

a fiatal mama mindig teli pénztárcával tért vissza Pozsonyba és itt nemcsak hogy gondtalanul, hanem feltűnően vígan élte világát.

A paradicsomi életnek valószínűleg sohasem lett volna vége, ha a rossz szomszédasszonyok meg nem irigylik azt és nem akad közülük egy, aki a papát levélben értesítette az egész turpisságról.

Mintha csak az ördög munkája lett volna, ezekben a kritikus napokban

jelentkezett a gyermek igazi anyja is és visszakövetelte a kisányt, azzal a megokolással, hogy tőle valóssággal erőszakkal vették el a gyermeket.

A katasztrófa tehát az egész vonalon bekövetkezett, az apa a haját tépte, a nők ájudoztak és a férj azonnal beadta a váókezeset, míg a

cselédleány családi állás ellen elkövetett bűntett címén tett feljelentést a mérnöknek és anyja ailen.

Az ügyészség most foglalkozik a gyerekcsempészség ügyével és valószínű, hogy a legközelebbi napokban vád alá is fogják helyezni a két asszonyt.

A városi választások előtt..

Hétfőn kezdik meg a választási igazolványok kiosztását

A felosztott városi tanács helyére november 6-án választ új tanácsot Nagyvárad város polgársága. Hogy az egyes pártok milyen listával mennek bele a választási harcba, az még jelen pillanatban teljesen bizonytalan, de az kétségtelennek látszik, hogy a választást nem fogják későbbre halasztani. A városházán már minden előkészület megtörtént a választásra. A közigazgatási ügyosztályon lázas munka folyik: előkészítik a választók részére

szükséges szavazó-lapokat.

Illetékes helyről nyert értesülésünk szerint a választói igazolványok kiosztását hétfőn reggel kezdik meg. Mindenkinek személyesen kell jelentkezni a szavazó-lapjért. Erre vonatkozólag Zigre Miklós dr. az ideiglenes bizottság elnöke a következő hirdetményt bocsátotta ki:

— Felhívjuk a város minden lakosát, kik a községi választói listába fel vannak véve s ennélfogva választói jogosultak,

hogy a választói igazolványaik átvétele végett a városháza 1. emelet 33. sz. szobájában az alant felsorolt napokon és betűrendben pontosan jelenjenek meg és pedig:

Október 22-én azon választók, kiknek családi neve A és B betűvel kezdődik;

23-án: C, D, E. és F;

24-én G, H. és I;

25-én: J. és K;

27-én: L, M. és N;

29-én: O, P. és R;

30-án: S. és Sz;

31-én: T, U, V, W. és Z.

A választási igazolványokat a fenti napokon és betűrendben 9—14 (d. u. 2 ó.) és 16—19 (d. u. 4—7 óra) között adják ki.

Az Estilap munkatársa a választásokkal kapcsolatosan, beszélgetést folytatott Szöllösy Gyula dr. helyettes törvényszéki elnökkel, aki annyit mondott, hogy az ajánló-listát 8 nappal a választás előtt kötelesek a pártok benyújtani. A törvényszék szerepe csupán annyi, hogy megvizsgálja: nem forog-e fenn a benyújtás körül valamelyes formai hiba?

A Schubert hangverseny

Nagyvárad legnagyobb művészi eseménye: a Schubert-hangverseny, már valóssággal lázba hozta a város egész zeneértő publikumát. Az alábbi programból kitétni, hogy olyan nagyszabású, valóssággal páratlan művészi szenzáció lesz a koncert, amelyhez hasonló még eddig csak kevés volt Nagyváradon. A publikum jól teszi, ha jegyéről előre gondoskodik, mert ez a hangverseny az, amely mindenkit érdekel és amelynek jegyei napokkal a hangverseny kezdete előtt teljesen elfogynak.

A hangverseny műsora a következő:

1. Rondo brillante. Előadja dr. Dohnányi Ernő és Theilmányi Emil.
2. a. Litanei b. Wohin? c. Die böse Farbe. Énekli: Medek Anna.
3. a. Grand march h. moll b. Marche caracteristique. Előadja: dr. Dohnányi Ernő és Theilmányi Edvard négy kezes. Szünet.
4. a. Der Neugierige b. Die Forelle c. Gretchen am Spinnrade. Énekli Medek Anna, kíséri Guttmann Miklós.
5. Fantázia zongorára és hegedűre. Előadja: dr. Dohnányi Ernő és Theilmányi Emil.

Uri fehérműt a legszebb kivitelen készít **Tóth** uri divatüzlete 875

Filmpalace:

Szombattól: A bajtársak.
Repülő-film: A bajtársak
Szombattól: A bajtársak

Női kabátok

és ruhák nagy választékban kaphatók

Weber Model Áruház

Vlahuța (Szent János)-u.

Parisien áruház feloszlik

Bulevardul Regele Ferdinand 5. Park-épület

Kötött ruhák, férfi, női- és gyermek puloverek, kabátok, mellények, férfi ingek, nyakkendők, női divatárúk, harisnyák, keztyűk stb. Minden eladható árban kaphatók. A kirakatok olcsó árakból meg lehet győződni.

Megnyílt a Néncipőáruház

Avram Iancu (Kossuth Lajos)-utca 16 sz.
Férfi-, női- és gyermek-cipők
hámulatos olcsó árakban kaphatók

SPORT

Barátki Gyuszt leigazolta a magyar szövetség és vasárnap már játszik a Hungáriában

(Budapesti munkatársunktól.) A román szövetség újabb balkezes munkája után, a PLSz. Barátki Gyuszt leigazolta a Hungáriához. Tudniillik, a magyar szövetség kérte Barátki kiadását. Erre a román szövetség távirattal válaszolt, ez pedig nem elegendő, mert ez lehet „apokrif sürgöny” is. A FIFA szabályai pedig előírják, hogy, ha valamely kiadatosi kérelemre az illető szövetség 14 napon belül nem válaszol, úgy a játékos rögtön leigazolható. Ez az eset történt Barátkival is.

Barátki Gyusziról az összes pesti lapok együttesen, a legjobbakat írják (pedig még csak tréningeken látták). Barátki hamar elérte vágyainak netovábbját, mert **vasárnap már játszik a Sabaria ellen.** És pedig minden valószínűség szerint, balösszekötőt. Szélső Hírzet lesz. Csomag viszont pihen ezen a mérkőzésen.

Nagyon kíváncsiak vagyunk, hogyan fog sikerülni az alig 18 éves Barátki gyerek bemutatkozása a bajnokaspiráns magyar proficsapatban. Valahogy az az érzésünk, hogy Gyurzi már az első mérkőzésen dicsőséget fog hozni Nagyvárad ladarugó-sportjának és meg rugja szokott gólját.

Teljesen nyílt a vasárnapi Török-vés—Crisana bajnoki meccs eredménye.

Vasárnap bonyolítják le a nagyvárad kerület bajnokságának első fordulóját, melynek során a bajnokcsapat nagy megpróbáltatásoknak van kitéve. Mert a megerősített Crisana, nemcsak hogy veszélyes ellenfélnek ígérkezik, hanem komoly aspiránsa a bajnoki pontoknak. A munkáscsapatnak minden tudását és lelkesedését bele kell vinni a küzdelembe, ha nem akarja, hogy mindjárt az első mérkőzésen meglopott érje. Ha a Török-vés kijátssza rendes formáját, úgy, minimális gólkülönbséggel fogja a mérkőzést megnyerni. Ellenkező esetben nagy meglepetés lesz. Míg a bajnokcsapat Váradon küzd, addig a NAC az NSC-t keresi fel saját otthonában. A zöld-fehérek még sokkal nagyobb veszélynek vannak kitéve, mert az NSC, a hazai pályán játszva, még ebben az évben alig szenvedett vereséget. Sorra verte a nagyvárad és az aradi csapatokat, a Kinizsivel

meg eldöntetlenül játszott. A NAC-nak tehát csak ugyanazt mondhatjuk — mint a Török-vésnek: hogy nagyon vigyázzon és legnagyobb lelkesedésével küzdjön, mert könnyen otthagynak egyik vagy mindkét pontját Szalontán.

Mik lesznek a vasárnapi mérkőzések eredményei

(Az Estilap sportpályázata)

Pályázóinknak ezuttal a Török-vés—Crisana; a NAC—NSC; a Hungaria—Sabaria és a Ferencváros—Kispest-meccs eredményét kell eltalálni. Jutalmaink a következők: Öt Tolnai-könyv, egy sport-almanach, egy Heyman-jegy — és hárman kapnak egy-egy jegyet a Nac-Török-vés bajnoki mérkőzésre, mely a jövő vasárnap lesz a Károly-pályán.

○ Medve István, a Crisana intézője felkéri az összes játékosokat, hogy a mai tréningen megjelenni szíveskedjenek.

Kötött kabátok, puloverek legnagyobb választékban
Klein Vilmosnál

○ A várad sportembereinek figyelmébe ajánljuk a hétfőn korán reggel megjelenő Sporthírlapot, mely részletes beszámolót közöl a Török-vés—Crisana, Nac—NSC, Hungaria—Sabaria, Ferencváros—Kispest, valamint az összes belföldi és magyar profiliga-meccsek eredményéről. Azonkívül számos érdekes cikket és tárcát közöl. Ára 5 lej.

○ Szombaton délután lesz a bíróvizsga. Az Estilap adott hírt először arról, hogy Nagyváradon egyhónapos bírótanfolyam van. Az írás- és szóbeli vizsgák holnap délután 4 órakor kezdődnek a Sportszövetségnek a tüzőltó-laktanyában lévő nagy helyiségében. A gyakorlati vizsgákat délelőtt tartják.

Őszi fizetéseképtelenségek

Nem ért bennünket váratlanul, sőt majdnem matematikai pontossággal megjósolhattuk volna, hogy az idei ősz megint kríziseket, válságokat fog hozni magával. A napokban Nagyváradon egyszerre több nagyarányú fizetéseképtelenség híre terjedt el. Hatalmas cégek, melyeknek bonitásában senki sem mert eddig kételkedni, ingottak meg és a posta megint tömegesen szállítja a már csaknem blankettaszerű uniformisos körleveleket, amelyekben a bajba jutott cégek moratóriumot, vagy engedményeket kérnek a hitelezőktől.

A nagyvárad piacnak tehát ismét bajai vannak. A járvány felütötte a fejét és most a közgazdasági orvosok tudósok összedugják fejüket és tanácskoznak a betegség megfékezéséről. Megint szanaszóra szorulunk, mint a közelmúlt szomorú napjaiban és ismét nem tudjuk, hol fog megállni a lavina, amely már megindult.

Ezek a fizetéseképtelenségek egészen természetesen és azt lehet mondani róluk, hogy szinte elkerülhetetlenek voltak. Abban a pillanatban, amikor a pénzügy megint bekövetkezett, amikor a nagy bankok kénytelenek voltak az újabb kihelyezésektől tartózkodni, mikor újabb hitelek helyett, már visszafizetésekről kellett gondoskodni, bekövetkezett a krízis.

Gazdaságilag nem lehetett tehát kikerülni az epidémiát. De nagy felelősség terhel bennünket valamennyiünket, hogy más preventív intézkedéseket nem tettünk a bajok enyhítésére. Három hónap óta állandóan írják a lapok a csődönkívüli kényszerregezés újabb törvénybeiktatására. Ez az intézmény a mai gazdasági viszonyok között nemcsak hasznos, hanem a legnagyobb mértékben szükséges is. Egész Európában, Romániát sem véve ki, csak éppen Erdély az a kis közgazdasági terület, ahol semmiféle törvényes

a saját hibáján kívül bajba jutott adós vagyona teljesen elpusztuljon.

A nyakunkba szakadtak a fizetéseképtelenségek és a hitelezők sokkal nagyobb zavarban vannak, mint az adósok. Nincs semmi biztos bázisuk arra nézve, miképpen oldják meg a problémát. A csőd nem az adós, hanem a hitelezők számára katasztrófa. Az egyes kisebb hitelezők ezt jól tudják és többé nemcsak az adósokat, hanem a hitelező társakat presszionálják.

A parlament munkaprogramjába vette a csődönkívüli kényszerregezés megoldását. Nekünk, nagyváradinak talán a legnagyobb érdekünk, hogy sürgessük ezt a fontos törvényalkotást. Enélkül a válság teljes súlyával szakad a nyakunkba és igazán nem tudjuk, hol fog megállni a már egyszer megindult lavina. (—drb.)

MOZI

APOLLÓ MOZGO MŰSORA:

Péntektől kezdve: A kétujju ember. Lon Chaney legjobb alakítása. Ezenkívül: Ismeretlen tettes. Bohózár: Játsszák: Kornai, Tompos, Vermes.

Vasárnap délelőtt nagy matiné: Verbozzu, hatalmas történelmi film és Ismeretlen tettes.

Visszajön: Rejtelmek háza. Iván Mosjoukine legjobb filmje.

FILMPALACE MŰSORA:

Péntek: Utoljára: A nevető ember.

Szombat: 3, 5, 7 s 9 órakor: Bajtársak. A legszebb háborús repülő film! Előzőleg új Hír-adó!

Vasárnap d. e. 11: Aranypillangó, Lily Damita és A hatyu, Adolphe Menjou.

Vasárnap 3, 5, 7 és 9: A bajtársak.

Jön: Elynor Glyn regénve: A féltékenység ördöge.

Klein Vilmos

harisnyái a legjobbak.
Bul. Regele Ferdinand 3.

HEYMAN-SZINKÖR HETI MŰSORA (Telefon 29)

Péntektől kezdődőleg: A fehér ördögök. Rendes helyekkel!

Vasárnap d. e. 11 órakor: Nagy matiné: A könnyek aszszonya és Ligeti Maca fellépte.

Kályhával fűt ma már a „Makk-ász” is. Ha jó kályhát akar, szerezze be már is.

10 kg. fűvel fűt egy 80 m²-es szobát 24 órán át

Leggazdaságosabb. Leghigiénikusabb. Világzabadosalom. Tartóssága örökös! Tíz évi garancia!

ARLAPOT KÉSZSEGGELE KÜLD:

Szántó Dezső és Fia

Oradea, Str. Mărășesti 8. Telefon 4-91.
668 Városl. Iroda: Str. Avram Iancu 8.

Accelmez-redőnyök. Esslingent faredőnyök. Vasszerkezeti cikkek.

Fehér ördögök

A legnagyobb keleti film a
Heyman Szinkörben

Kazinczy Ferenc dédunokája sötét hónapos szobában nyomorog

— Saját tudósítónktól —

Egy héttel ezelőtt ismerkedtünk meg a szegénysorban élő idős urinóval, aki valamikor ötezer holdas birtoknak volt az urója és ma szűkölködik, azt sem tudja, jut-e holnap egy kis ebédre való. A háboru utáni korszak száz és százezerszáma rombolta szét a legmasszívabbaknak látszó exisztenciákat és vagyon-komplekszumokat. Akik az orosz emigránsok nyomorát és multját ismerik, azok már nem is tudnak csodálkozni és különösebben meghatódni egy-egy sorstragédia fátjának föllebentésekor. Ha egy Bosel, egy Castigliani, egy Stinnes tönkre megy, mi különös, megemlíteni van azon ha egy dusgazdag magyar föld-birtokosnak nyomorog az özvegye. El lehet mondani szépen, kicifrázva, jól megmelegített szavakkal, könnyűacсарó dialektikával a történetet, de minden sor csak egy régi és kényelmi szempontból is hasznos megállapítást edz: Nagy a nyomor, a nyomor nagy. A szegény öreg uriaszony, tönkrement arisztokratsarjadék, lerongyolódott gyász történetében az egyetemes nyomort, a pénzzel nem támogatható milliófeji éhes sarkanyt látja meg az olvasó. A tendencia flaskót vall. Az olvasó a megható cikk lényegét zsebre-vágja, emlékei közé teszi, ahelyett, hogy ő maga adna a szegénynek. Igaz, neki sincs.

Özvegy Király Józsefné azonban nemcsak az egyetemes emberi nyomor adattárához juttat anyagot. Az ő szerencsétlensége meg kell, hogy rázson minden magyar embert. Ha egy grófi sarj koldus-sze-

gény — ez az arisztokraták ügye. Ha egy bankárnak nincs betévi falatja, ez a bankokrátokra tartozik. De, amikor egy nemzet nagy költőjének a le-származottja éheznek, — amikor Kazinczy Ferenc vére vanasz-kodik, akkor ez több, mint egyetemes emberi, ez már a Kazinczy nyelvén beszéző mil-liók testvéri gondja, kell le-gyen.

Hét nappal ezelőtt nyílt az ajtó. Öreg hölgy lépett a szo-bába, ahol dolgoztunk. Kopottas a kabátja, bátor, vagy talán inkább elszánt a magatartása.

— Vegyenek az urak ezekből a könyvekből — mondta és néhány verses-könyvet tett az asztalra. Egy Barla nevű költő versei voltak.

— És, ha olyan szívesek vol-nának... kérnék is valamit... A lányomat szeretném elhelyezni. Kulcsárnő volt grófi Sztáray Sándornál és Vay Gábor grófnál. Nagyon jól főz, kitűnő há-ziaszony. Most ugyan beteg szegény, de remélem, nemso-kára fölépül. Kérem érdeklő-djenek előkelőbb ur házáknál.

Teltek a napok. Az utcán ta-lálkoztunk ismét. Ki tudja, hol járt, ismerősöknél, ismeretle-neknél-e, a könyvek újságra-pirba burkolt csomagja volt a kezében. Egy könyv nálunk maradt akkor, de azóta nem kisebbedett a csomag. Barla költeményei nem tetszettek az embereknek.

Szigoru, egyenes szavu sze-génységében is a régi nagyasz-sony.

— Ne csodálkozzon fiam — mondta — tegnap ugy, ma így. Reggeltől, estig rovom az ut-cát, hogy betévi falatom le-

gyen. Valamikor nem látszott a határa a földnek, amelyik az enyém volt. No, de nem tartóz-tatom.

— Jöjjön el hozzám. Özvegy Királyné vagyok, címem Bölcsőde-utca 9. Szívesen látom délután.

Előkelő volt, biztóságos. Különös vonzóerővel hatott a meghívása. Bizarr szegénysé-gének a perspektívái érdekelt-tek, aztán már mindegy volt, hogy komor méltósággal viseli sorsát, sötét kis udvari szobá-jának szegényes levegőjében is uralkodó energiájú nagyasz-sony. Kazinczy Ferenc déd-unokája — és nyomorog. Ke-vés rekompenzáció a tél hide-gével szemben, a bizonytalan holnap szenvedéseit büszke-sége, mellyel sorsát viseli.

— Férjem dusgazdag szabolcsi földbirtokos volt, huszonegy éve halt meg — beszélte, miután leültetett és asszonylány a kiszégyenkezte magát aszegé-nyes vendéglátás miatt.

Nyirtason. Nyiregyháza mellett 1200 hold saját földünk volt és háromezer holdat grófi Vay Gábertől béreltünk. Na-gyobbik lányom szerencsétlen házassága nagyon megtépázta a vagyont. Halála után óriási hozománya, a férje kezén ma-radt. Lassan minden öröksé-günk szétforgácsolódott. Ki-sebbik lányom házassága is balsorsu, férje jó ember, de könnyelműsége miatt nem élhet vele Judit.

— Ugye fiam, nem untatja magát az én történetem? Jól esik, hogy van valaki, akinek elbeszélhetem...

Nem egyszerre cseppentem a gazdagságba. Apám Mező Pé-ter, gazdag földbirtokos volt Gyulaházán. Anyám, Beczky Mária pedig Kazinczy Iphigé-niának a lánya.

— Kazinczy Ferenc déduno-kája vagyok és ezen a réven kék vér is keveredett a családunkba. Hiszen tudja, Török Zsófia grófnő volt a nagy Ka-zinczy felesége.

— A napokban néhány ki-sebb horgolást, kézimunkát ad-tam el, most ebből éünk, míg telik belőle. Csak azt nem tu-dom és aggaszt, mi lesz a té-len? Mi lesz, ha Judit, aki most lábbadozik betegségéből és há-rom hónapos pihenőre ítélte az orvos, nem fog tudni elhelye-ződni? Száz lejes és még ennél is kisebb összegű gondjaim vannak. Elsején, mikor lakáso-mat kell kifizetnem, mintha ki-akarna szaladni a lábam alól a föld... Pedig erősen állok rajta. (m. i.)

Lon Chaney: A kétujjú ember az Apollóban

Visszajön: Rejtelmek háza az Apollóba.

Csak ma láthatja még A NEVETŐ EMBERT

Vasárnap
délután 11 órakor
10 lejes hely árakkal
a FILMPALACE-ban.
Aranyhullang
Lily Damita
Moldár Ferenc
színműve:
A HATYU
Andorhe Menlon
Ricardo Cor-
tez

A Kubelik-koncert

A látszat szerint Várad kö-zönségének igazi műértői és ze-nepártolói előre megérezték, hogy a mai est szereplője tá-volról sem képes már művészi-leg azt nyújtani, amit róla elő-zőleg a reklám harsonái fennem hirdettek. Annyi kétségtelenül megállapítható, hogy ezuttal a publikum drága pénzéért ko-ránt sem lelte meg művészi számadását.

A tegnapi koncertről referál-ni kinos feladat. Kubelik az utolsó pillanában arra szán-ta magát, hogy — a külföldi lapok zenekritikusai által bő-dületesen unalmasnak bíralt — saját 3 tételes „versenyműve” helyett Lalo versenyművét ját-sza, melyet azonban abszolút lélektelenül, minden szín hijján interpretált — teljesen elejtett. Szinte fájt a haligató szíve, hogy ez a csupaszív kompozí-ció mennyire szétfoszlott. Ku-belik ujjai alatt! Miért nem ját-szotta a mester inkább Beetho-ven itt még nem hallott kon-certjét, egy Mozart-koncertet, Goldmarkét, vagy Bruchét, vagy a ritkán hallott César Franck szonátát? Ezeket Kube-lik nem hordja tarsolyában és pedig azért nem, mert ezeknek a mestereknek stílusát — saj-nos — nem uralja.

Kubelik tegnapi műsorának egyik számában sem nyilatko-zott meg egy elsőrangú, nagy-szabásúnak nevezhető művész-lélek szárnyalása, egy eredeti művészegyéniség sajátos felio-gása. Minden a sablon ólmos szűrkeségébe merült.

Verdi „Othello” c. dalmíve utolsó jelenetében a velencei mór ezt zengi: „Othello war”; Kubelik mester objektív önkri-tikával elmondhatná önmagá-ról: „Kubelik volt!”

Puzsama, hanclek, dufinek

571

nagyválasztéka

Markovitsnól

Piața Regina Maria (Bemer-tér)

KLEIN SIMON
női kalap üzletét áthelyezte

Bul. Reg. Ferd. (Rákóczi-ut) 7a.

alá, Orsolya palota mellé

FILCKALAPOKAT ezen alka-

lomból kifolyólag 8 napig 50

leért alakít a legújabb modellek

után 345

Visszajön: Rejtelmek háza

az Apollóba.

Ősei kalapujdenságok érkeztek

Holtó uri divatüzletébe

Az Apolló mai műsora

CSUPA SZENZÁCIÓ!

Kiverték a zsidó diákokat a pesti műegyetemről

— Az Estilap eredeti távirata —

Budapestről jelentik: A pesti egyetem és más főiskolák diák-sága körében pár nap óta iz-galom észlelhető. Az izgalom oka az, hogy Klebelsberg Kunó gróf, magyar közoktatásiügyi miniszter pár nappal ezelőtt az egyetemekhez utasítást kül-dött, amelyben elrendelte több jelesen érett zsidó diáknak lét-számtól való felvételét.

Emiatt a reakciós érzelmi diákság körében egyre nőtt az elégedetlenség, amely tegnap ki is tört a műegyetemen. Dél-ben röpcédulákat kezdtek osz-togatni, ezzel a felirással:

— Ismét tulsok a zsidó az egyetemeken!

Sikerült is a bujtogatóknak a diákságot annyira felizgatni, hogy

a zsidó hallgatókat kidob-ták.

Az izgalom átharapódzott a közgazdasági karra, ahol

a zsidókat „eltanácsolták”, sőt, kettőt el is vertek.

Ma, pénteken délután az an-tiszemita diákok gyűlést tartá-nak az egyetem bölcsészeti fa-kultásán levő Gólya-várban.

Szőrmebundák

nagy választékban, mindennemű

átalakítást

legolcsóbban vállalunk

Hatvany szücs

Bul. Regele Ferdinand (Rákóczi-ut 12. szám)
Apolló-palota 534

Tragédia a cirkuszban

A berlini Busch-cirkuszban súlyos baleset történt, amely a zsúfolt cirkuszban nagy felindulást keltett. Két francia artista, egy Németországban még nem ismert szenzációs számot mutatott be: az úgynevezett „magnetikus csillagot”. A cirkusz magas épületének kupolája alá kör alakú vassínákat erősítettek, amelyek a díszítésekkel egy nagy csillag alakját mutatták. A sineken kerék szalad, azon egy artista lóg, fejével lefelé, a fogai közt egy drótkötelet szorít, amelyet egy alatta lógó másik artista szintén a fogával tart. A kerék azután körbeszalad a sineken és ezalatt a két artista mozdulatával fokozza a kerék gyorsaságát. Tegnap is ezt a veszélyes számot mutatták be, amikor egyszerre csak megakadt a kerék és nem mozdult. A két

artista hiába lengette testét, hiába hajladozott jobbra-balra, a kerék mozdulatlanul állt. A helyzet borzalmas volt. A nézőkben megfagyott a vér. Minden pillanat egy örökkévalóságnak látszott. Végre az alul lógó 25 éves Seguin Louis kézmozdulatokkal jelezte, hogy nem bírja tovább. Minthogy a két artistát hiába akarták a kupolához felhúzni, egy nagy szőnyeget feszítettek ki alattuk, hogy abba ugorjanak bele. Seguin elbocsátotta fogával a kötelet, de oly szerencsétlenül zuhant le, hogy agyrázkódást és súlyos belső sérüléseket szenvedett, úgy, hogy azonnal kórházba kellett szállítani. A mikor a társa követni akarta példáját, a kerék váratlanul újra megindult és az artista elérte a biztosító kötelet, amelyen azután leereszkedett.

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Péntek, okt. 19.: Éva grófnő. Bérlet 5. sz. B) bérlet. Sorozatsz. 27.

Szombat, okt. 20.: d. u. 3 és fél órákor: Régi Nyár. (Revü operett újdonság, Kondor Ibolyával. Mérsékelt helyárakkal. Sorozatsz. 29.)

Szombat, okt. 20.: este 8 órákor: Éva grófnő (4-edzer. Bérleten kívül. Sorozatsz. 28.)

Szombat, okt. 20.: éjjel egyenyed 12 órákor: Éjfél kabare csak felnőttek részére: Mit járkálsz meztelenül? Feydeau híres darabja, Heltai Jenő fordításában. Néma asszony stb. Kabaré-tréfák, bohózatok, magánszámok, táncok. Rendes helyárakkal. Bérleten kívül. Sorozatsz. 30.

Vasárnap, okt. 21.: d. u. 3-kor: Cseregyerekek. Operette-repriz, mérsékelt helyárakkal. Sorozatsz. 31.

Vasárnap, okt. 21.: d. u. 6-kor: Régi nyár. Revü-operette újdonság mérsékelt helyárakkal. Sorozatsz. 32.

Vasárnap, okt. 21.: este 9 órákor: Éva grófnő. Bérlet-szünetben. Sorozatsz. 23.

A hét összes előadásaira a jegyeket már vasárnap reggeltől kezdi árusítani a színházi pénztár, amely a ... bololdalán van.

— **Kelmai Ilonka vendégjátéka:** Tosca és Pillangókisasszony. Két opera-előadás lesz a jövő hét elején. Hétfőn: Puccini „Tosca”-ját, kedden pedig ugyancsak Puccini „Pillangókisasszony”-át adják. A címszerepet mind a két este vendégként Kelmai Ilonka fogja játszani, a nagyváradi közönség igazán kedvence, aki azóta, hogy innen elkerült, ragyogó karriert futott be, a nagy német szindarabok

Griási választék divatfűtél és barchetékban garantált szintartó minőségűek LEITNER MARTON R.-T.-nél.

Szombaton délután: Csizmás kandur helyett — Régi nyár, olcsó helyárakkal. A „Csizmás kandur” előadását későbbre halasztotta a színház. E helyett a „Régi nyár” című revü-operett újdonság kerül színre Kondor Ibolyával a főszerepben és mérsékelt helyárakkal. A „Régi nyár” ki van ugyan tűzve vasárnap

DARABONT ÉS SZIKSZAY

úri szabók.

Meglepő olcsón

készítenek cégük részére lekötött angol divatkelmekből

uri ruhákat

Bulev. Regele Ferdinand 24. Diebania palota.

KLEIN SIMON női kalap üzletét áthelyezte

Bul. Reg. Ferd. (Rákóczi-ut) 7a. alá, Orsolya-palota mellé

FILCKALAPOKAT ezen alkalomból kifolyólag 8 napig 50 leírt alakit a legújabb modellek után 345

délután 6 órára is de a közönség olyan érdeklődést tanúsít ez újdonság iránt, hogy erre a vasárnap délutáni előadásra már most elfogvott minden jegy. Eppen erre az érdeklődésre való tekintettel szombaton délután fél négy órákor is a „Régi nyár-t” adják, mérsékelt helyárakkal.

A jövő hét nagy színházi szenzációja: Ábris rózsája. Már most felhívjuk a közönség figyelmét a jövő hét nagy művészi eseményére, az „Ábris rózsája” premierjére.

Éjfél kabaré-előadás: Mit jársz meztelenül? Szombaton 11¹/₄ órai kezdettel változatos műsoru, nagyszabású kabaré-előadás lesz, csak felnőttek részére. Feydeau híres, szellemes és sikamlós egyfelvonásos, a „Mit jársz meztelenül” (Heltai Jenő fordításában) Anatole France „Néma asszony”-a és a „Csempész” című kabaré-vígjáték mellett a magánszámok, kuplék, táncok egész serege fogja szórakoztatni a közönséget. Rendes helyárak!

Vasárnap 3 órákor: „Cseregyerekek” olcsó helyárakkal. Farkas Imre népszerű és mulatságos operettje: a „Cseregyerekek” kerül színre vasárnap délután 3 órákor olcsó helyárakkal.

HIREK

Ma és a következő napokon:

A fehér ördögök

A legnagyobb keleti film

Főszerepben:

PATSY RUTH MILLER

Rendes helyárakkal a

HEYMAN SZINKÖRÖBEN

* A szalontai járványkórház sorsa. Bukaresti tudósítónk táviratozza: A közmunkaügyi minisztériumban működő legfelső műszaki tanács tegnap tárgyalta folytatólagosan a nagyszalontai járványkórház tervét. Határozatot azonban nem hozott a tanács.

A 24-iki Schubert-est szenzációja Dohnányi—Küllényi négykeze. Jegyek a Hegedüs hírlapirodában kaphatók.

REJTELMEK HÁZA

Iván Mosjoukinnal újra látható lesz az Apollóban.

Vásznak, chiffonok, Schroll damasztok, étkező garnitúrák nagy választékban LEITNER MARTON R.-T.-nél.

Fehér ördögök a Heyman Szinkörben!

* Zárlat egy gyár ellen adócsalás miatt. Bukaresti tudósítónk táviratozza: Ismeretes, hogy a bacau-i „Gloria” gyár ellen a pénzügyigazgatóságon feljelentést tettek adócsalás miatt. Az adócsalások összege állítólag ötven millióra rugott. Most a pénzügyigazgatóság a kincstár nevében zárlatot rendelt a gyárra, amelynek értékét 15 millió leire becsülik.

Lon Chaney: A kétujjú ember az Apollóban

A legszebb keleti film a **Fehér ördögök** a Heyman Szinkörben!

A NEVETŐ EMBERT

Ma 7-ik napon utoljára!

* **Welsz Józsefné** iparművészeti kurzusa kezdődik nov. 1. és tart dec. 15-ig. Tanít batikot, gyöngyfestést, relief-festést, sablon festést, bőrmunkát, terítőt, párna, lámpaernyőt, montirozást stb. A kurzus alatt készített tárgyakat kiállítjuk. Beiratkozás Dimitrie Cantemir Beöthy Ö.-u. 12.

Lon Chaney: A kétujjú ember az Apollóban

Ma utoljára!

A NEVETŐ EMBERT

Fehér ördögök
a Heyman Szinkörben!

A Gyermekebarát szombati teáit. Az általános öröm, amellyel jobb köreink a Gyermekebarát tanács week-end teáinak bevezetését üdvözlük, bizonyítja, hogy a hosszabb stagnáció után újra éledő általános tánc kedv képes lesz betölteni heti több tánc délután kereteit is. A f. hó 20-án, szombaton, a Palais de Danse helyiségeiben megtartandó első Gyermekebarát-teára a következő hölgyeket kérte háziasszonyoknak az egyet: Dr. Konrád Béláné, dr. Nemes Aronné, Sonnenfeld Gusztávné, Moldovan Lászlóné, dr. Lichtenegger Hermanné, dr. Andru Szervéné, Reu Illésné, dr. Fényes Samuné, dr. Rácz Béláné, Klein Andorné, Eichner Sándorné, dr. Popp Romulusné, dr. Gellért Sándorné, Katz Rudolfiné, Klór Albertné, Heymann Béláné, Fehér Erzsébet, Rosenberg Mancsi és Lola, Molnár Annus, Láng Mancsi, Ziszovits Lenke, Horth Kiara, Waldmann Lotti és Nusi, Demetrovits Baba, Reisinger Annus, Bárdos Klárka. Táncgazdáknak felkéri az Egyesület: Elek Miklós, dr. Kovács Árpád, dr. Pompil Verzarui, Krausz Samu, dr. Balassa Dezső, Blum László, Arató László és Kepes Endre urakat.

Visszajön: a Rejtelmek háza Iván Mosjoukinnal

* **Antalfy Margit** külföldi utjáról hazatért és a tanfolyamokat megkezdi babák, diákok és felnőttek részére. Az új táncokból Slow-Fox, Jole Blues, Fox-Anglais, Tango, Angol valcer, Sugár Step, Twistből külön órák vehetők megbeszélés szerint. Tánc tanári kiképzés, valamint balett-kurzusok. Dr. Mensendick tornacsoportok. Gyermekek és felnőtteknek legújabb módszer szerint. Iratkozni a táncintézetben lehet egész nap. Sas-palota. Zöldfa feljáró.

70 cm. széles, legjobb minőségű női ruha bársonyok minden színben lei 90. LEITNER MARTON R.-T.-nél.

REJTELMEK HÁZA

Iván Mosjoukinnal újra látható lesz az Apollóban.

Dohnányi—Telmányi—Medek—Küllényi koncert 24-én, szerdán a Katholikus Körben.

Visszajön: a Rejtelmek háza Iván Mosjoukinnal

Az igazságügyminiszter ellen rágalmazási pert indított a kamara egy volt alelnöke

Bukarest óriási politikai szenzációja

— Bukaresti tudósítónktól —

Az a hatalmas kampány, a mely hónapok óta folyik a bukaresti lapok hasábjain Stelian Popescu igazságügyminiszter és Istrate Micescu, a híres bukaresti ügyvéd s liberálistárpárti képviselő közt, — tegnap páratlanul érdekes fordulatot ért.

Mint emlékeztetés, a hírlapi harc a román közélet két markáns egyénisége közt a dambóvítzai petroleumpáma miatt tört ki. A negyedelemillárδος panama két főszereplőjének: Irimescu-Candesti és

Toltea kamarai képviselőknek védelmét elvállalta Istrate Micescu — és emiatt sulyos el-
lentébe keveredett Stelian Popescu igazságügyminiszterrel, aki mintegy saját személyes ügyévé tette a panama gyanúsítottjainak fogvatartását. Sulyos vádakkal illette egymást a két politikus, — olyan vádakkal,

amelyeknek valódisága esetén a törvény szankciója nem maradhatna el.

A vádak azonban ehangzóttak anélkül, hogy a két

zül egyik is rágalmazási pert indított volna a másik ellen.

A széles vitába belekeveredett a bukaresti közéletnek több ismert személyisége, — köztük Lascar Antoniu, aki 1918-ban a kamara alelnöke volt.

Stelian Popescu lapjában, az „Universul”-ban azt írta Burileanu, az „Indreptarea” szerkesztője, hogy Antoniu, mint a kamara 1918-as alelnöke

érdekeltten közbenjárt a hadsereg egyik élelmiszer-raktárának eladása ügyében, továbbá, hogy

egy magánfél érdekeit védte a román államával szemben,

amikor egy gép- és hajójavító-műhely tulajdonjogáról volt szó.

Kalapáccsal agyonverte feleségét és leányát egy newyorki magyar

**A detektívvél folytatott revolverharc után
agyonlőtte magát a gyilkos**

Newyorkból jelentik: Berzalmas családi tragédia játszódott le Newyork magyar negyedében. Szalay József kocvácsmester

egy sulyos kalapáccsal agyonverte feleségét és tízéves Emma nevű leányát olyan sulyosan sebesítette meg, hogy a lány a kórházban belehalt sérüléseibe.

Szalay, akit ismerősei üldözési mániában szenvedő embernek tartottak, teljesen szétroncsolta a szerencsétlen asszony fejét. A gyilkosság idején csak a házaspár Emma nevű leánya volt otthon, aki a dühöngő ember elől az ágy alá menekült, de Szalay kihúzta az ágy alól és kalapáccsal borzalmas sebeket ejtett rajta. Mikor a kislány is mozdulatlanul elterült a földön, Szalay magához vette revolverét és elmenekült.

A gyilkosságot a házaspár másik két leánya fedezte fel, a mikor este munkából hazajöttek. Emmát a Bellevue kórházba szállították, de a kislány, anélkül, hogy eszméletét visszatnyerte volna, sérüléseibe rövidesen belehalt.

A detektívek

hamarosan megtalálták Szalayt, aki azonban nem volt hajlandó megadni magát.

hárem izgalmas revolverharcot kezdett a detektívekkel, majd, amikor látta, hogy nincs menekvés.

KLEIN SIMON
női kalap üzletét
áttelezte

Bul. Reg. Ferd. (Rákóczi-ut) 7a.
alá, Orsolya-palota mellé

FILCKALAPOKAT ezen alkalomból kifolyólag 8. napig 50 leíért alakít a legújabb modellek után 345

Az „Universul” miután lekötözte ezeket a rágalmazó állításokat, nem volt hajlandó Antoniu helyreigazító levelének helyt adni.

Ezek után Lascar Antoniu tegnap a bukaresti törvényszéken

rágalmazási pert indított Stelian Popescu igazságügyi miniszter

és Burileanu szerkesztő ellen. Beadványában kéri Antoniu a törvényszéket, hogy az ügyesség útján kéri a kamartól Stelian Popescu mentelmi jogának felfüggesztését.

A rágalmazási pör fejleményei elé, izgatott kíváncsisággal tekintenek bukaresti körök.

Hetvenkét népgyűlés a kormány bukása napján

A „Curentul” írja:

— Az ország hetvenkét különböző helyén egy és ugyanazon a napon gyűléseket rendez a nemzeti parasztpárt. Az időpont megjelölését a pártvezetőségi irodára bízták. Tudvalevő, hogy a nemzeti parasztpártiak úgy szervezték a nép-

nek ezt az óriási megnyilatkozását, hogy időpontja egybeesik a kormány bukásának dátumával.

A bukaresti lap híre után kíváncsian várjuk a hetvenkét nagy-gyűlést.

Nagyváradai és szalonai intellektuelek a soffőr-vizsgán

Ötvenhárom jelölt jelentkezett a bizottság előtt

A váradai autósport hatalmasan fellendült. Ennek fényes bizonyítéka az, hogy a tegnapi soffőr-vizsgára ötvenhárom jelentkezett. A jelöltek között voltak igen szép számmal intellektuelek is. Orvosok, ügyvédek, mérnökök és más lateineremberek, együtt drukkoltak a professzionista soffőrijelöltekkel. Sőt, Szalontáról egy „urvezetőnő” is jelentkezett vizsgára: határozottan alapos, felkészültséggel, kitűnően felelt meg a szakszerű kérdésekre Förgács Simonné. A jelöltek között volt többek között Pantos Adrien, volt lakáshivatali elnök, Poltak Emánuel dr. ügyvéd, Szabó Sándor mérnök, Vámos Károly dr. ügyvéd, Lengyel Albert és Preisz Dénes mérnökök, Balaton Zoltán dr. ügyvéd, Cosma Liviu dr. nagyszalonai kórházi orvos, Fenyvesi Ferenc gyógyszerész, Altnöder Béla mérnök és még igen sokan.

A vizsgáztató bizottság elnöke Puticiu Traján dr. rendőrprefektus volt. A Román Királyi Automobil Club képviselőiben Ferderber szredes vett részt. A szakkérdésekről Eichner mérnök vizsgáztatta a jelölteket. Az idő rövidsége miatt nem kerülhetett mindenki a bizottság elé és így a vizsgát még ma folytatni fogják.

**F. SZALAY STEFANIA
FISCHER MARGIT
KÉT
ZONGORÁS
HANGVERSENYE
A
Katholikus Körben
Október 31-én**

Jegyeket árúsít a Hegedűs Hirlapiroda 957

Megnyílt az Antiquitas

régiségüzlet, antik butorokkal, keleti perzsákkal, márkás porcellánokkal és egyéb művészeti értékű tárgyakkal.

956

Vulcan I. (Nagy Sándor)-utca Heyman-palota

Október 24 szerda

**Dohnányi
Telmányi
Medek Anna
Schubert emléké-
ünnepélye**

a Katholikus Körben
Jegyek a Hegedűs Hirlapirodában

Végeladás! Végladás!

**Hatóságilag
engedélyezett
végeladás**

Az összes raktáron levő szönyegek, hencsertakarók, bútor-szövegek stb.

minden elfogadható áron
kiszállítanak.

BACK BERNAT

Mária Királyné-tér 1. 871

Szerdán, 24-én van a Schubert-est. Jegyek a Hegedűs hirlap-irodában.

Egry Gergely dr és Samarineanu hírlapíró rágalma-zási pere

A nagyváradí törvényszék Kállay-Serac-tanácsa ma délelőtt kezdte tárgyalni azt az érdekes sajtópert, amelyet Egry Gergely dr. Nagyvárad város volt polgármestere indított Mihail Samarineanu újságíró, a „Curentul” nagyváradí tudósítója ellen.

A tárgyalás megnyitása után Kállay elnök Samarineanu személyadatainak megállapítása után ismerteti a vádiratot. Az ügyészség sajtó útján elkövetett rágalmazás vétsége miatt indított eljárást a hírlapíró ellen.

A „Curentul” május 16-iki számában „Keresnek egy polgármestert Nagyvárad város részére” címmel és San-Marino aláírással egy cikk jelent meg, amelyben a cikk írója erős kitételeket használ Nagyvárad polgármestere ellen. Az elnök csupán az inkriminált kifejezéseket ismerteti, mire Samarineanu hírlapíró kéri az elnököt, hogy olvassák föl az egész cikket.

Serac bíró felolvassa ezután szövegét a „Curentul”-nak ezt a cikkét.

A cikk felolvasása után Samarineanu hírlapíró kijelenti, hogy nem lehet biztosan megállapítani, hogy ezt cikket ő írta-e? Nem lehet megállapítani már azért sem, hiszen a „Curentul”-ban hasonló szignóval Gheorge Petre hírlapíró és Gombos Ulviu Traján képviselő is szoktak cikkeket megjelentetni. De különben is hatásköri kifogást emel a nagyváradí királyi törvényszék illetékessége ellen, mert véleménye szerint a lap Bukarestben jelenik meg, tehát az illetéki törvényszék lenne illetékes.

Athanasiu királyi ügyész emelkedik ezután szólásra és bejelenti, hogy a váradí törvényszék igenis illetékes a sajtóper letárgyalására.

Lapunk zártakor a tárgyalás tart.

* A „Tündérújjak” októberi számában: A terített asztal; Kelim garnitúra; Szmirna szőnyeg; Agyterítő kombinált összetétel; Fehérvásonkészet; Szalon asztalterítő; Háziszövésű szőnyeg; Tüllterítőcskek; Gyapjuval himzett terítő; Vászonnárnák; Vállkendő, sál, recepterítő, fehér asztalközép, előkék, zsebkendők leírását és kézmunka-mintáját hozza. Ára 45 lei. Kapható a Hegedüs Hírlap-irodában.

Olcsón, szépen, gyorsan fest, tisztít, mos, vasal

Szabó László
Kelmecse

Take Ionescu (Kőrös-utca 1.
Bazárépület Bul. Reg. Ferdinand 2.

Sonnenfeld A. R. Nagyvárad

APRÓHIRDETÉSEK

Levelezés

„ÉLETMŰVÉSZ” jellegű sétatpartnert keresek. Teljes című leveleket Hegedüs Hírlap-irodába. 819

KISELEJTEZTÜNK 500 darab bőrídikült, melyeket meglepő olcsó árban adunk el. Bőráruipari lerakat. Regele Ferdinand 5. (Park épület).

819

Lakás

LAKÁSOK villamos megállónál, 4 parkettás komforttal 65 ezer bérért. Ciorogari Uri-u. 4. parkettás 70 ezer bérért. Dim. Cantemir Beöthy Ö-u. 3 szoba konyha 36 ezer bérért, vannak modern és egyszerűbb lakások 1-től 6 szobáig azonnalra is Weisz Gizi Str. Basarab (Nyomda-u.) 4. Tel. 10-22. 811

2 SZOBÁS konyhás lakást keresek jó bérért. Cím: Hegedüs Hírlap-irodába kérek. 816

LAKÁSOK vannak és keresek, 49 ügyfelem vár lakásra, 1, 2, 3, 4, 5 szobás modern és egyszerű lakásra. Magas bérért és lépésért is vennék lakásokat. Weisz Gizi, Matei Basarab (Nyomda-utca) 4. Telefon 10-22. 912

816

Alkalmazás

NEVELŐNŐI állást keresek egy idősebb hölgy, ki franciául és románul beszél. Str. Nogáll-utca 5. lehet érdeklődni. 747

REICHSDÉUTSCHE criste person empfielt sich als Erziehlerin für ersten november. Adresen: unter „Reichsdeutsche” Hegedüs Hírlap-irodába. 787

STOPPOLÁST és ajurozást vállalom. Pirok Mariska Str. Bratianu (Szaniszló-u.) 46. 802

ÜGYES varrónő házhoz ajánlkozik. Cím: Hegedüs Hírlap-irodába kérek. 800

NAGYOBBSZABÁSÚ áruüzlethez, a kereskedelem iránt fogékony román urat keresek tevékeny társnak jelentékenyebb tőkével. zives ajánlatokat „Komoly munka” jellegű Rudolf Mosse hirdetőbe Str. Alexandri 2. kérek. 50

DEUTSCHESFräuleinsucht Stelle zu grösseren Kindern für sofort Deutsche Briefe in der Redaktion erbeten. 803

KERESKEDELMIT végzett fiatalember. perfekt román magyar, német levelező, könyvelő alkalmazást keres. Cím: Hegedüs-nél. 767

FÉLNAPOS vagy óráskönyvelést szerény díjazás mellett vállalom. „Mérlegképes” jellegű címetek a Hegedüs Hírlap-irodába kérek. 749

JÓ mindenek szakszónál azonnal felvétetik. Apolló-palota I. em. 4. 761

819

Adás-vevés

JÓKARBAN levő üzleti átvány és pult eladó. Megtekinthető Str. Oltenia 1. 801

ELADÓ Bölcse-utca 4. sz. modern beköltözhető ház, 4 szoba, fürdőszoba pince, összes melléképítményekkel, 20 jószágra remek istálló, disznóólak, külön gazdasági udvarral olcsón eladó. Értekezhetni kizárólag Weisz Gizi Str. Matei Basarab (Nyomda-u.) 4. sz. Telefon 10-22. 802

A „HERMES” áruház sáljai és bőrkezttyűi különlegesen. Reg. Ferd. 11. 799

ELADÓ Nagy állomás mellett 3 szobás, fürdőszobás modern remek épület félhold szőlővel 430, másik 4 lakásos 250 ezer, másik 2 szobás konyhás 90 ezer, előnyös fizetésekkel. Weisz Gizi Matei Basarab Nyomda-u. 4. Telefon 10-22. 805

HUZATNÉLKÜL antik garnitúra és egy hencser jutányos áron eladó. Regele Ferdinand (Rákóczi-út 39 Kárpitosnál. 817

ELADÓ birtok Váradtól 25 kilométerre 25 hold öszi vetéssel, lakás, istálló, birkaszn, betonos kut, legel, 450 ezer, másik 100 k. hold agrármentes urilakással 2 millió. Weisz Gizi Matei Basarab (Nyomda-u. 4. Tel. 1022. 806

FODRÁSZ üzlet eladó. Cím a kiadóban. 820

HAZAT megvételre azonnalra keresek 1-2 modern lakással lehetőleg központ közelében. Közvetítők kizárva. Cím az Elite főpincérénél. 822

ELADÓ üzletház 1 üzlet 3 parkettás fürdőszoba, 20 jószágra istálló 850, másik fűszerüzlet bevezetett közzel 3 szobás lakással 400 ezer, másik 2 üzlet, vendéglőjoggal és hentesüzlet 3 szobás lakással, istállal 650 ezer leért. Weisz Gizi, Str. Matei Basarab Nyomda-utca) 4. Telefon 10-22. 807

ELADÓ Nagypiac-tér közelében 3 szobás beköltözhető magánház 450 ezer; 2 szobás üzletház 250 ezer leért, előnyös fizetéssel. Weisz Gizi, Strada Matei Basarab (Nyomda-utca. 4. Telefon 10-22. 915

ELADÓ gyönyörű antik háló, berakások antik szalon, secretaire fehér félháló, hencser, könyvszekrény, íróasztal, kredenc, garderober-szekrény, előszoba-falak, jutányosan szalagarnitúra, rézagy és éjjeli szekrény mosdóval, console-tükör, férfiszoba asztal, ebédlő asztal, orvosi mosdó, üveglap, műszer-szekrény, 2 selyem karosszék, 1 n. bőrfauteuil cselédágy, lámpa, modern ebédlő. Dr. Petróczy Str. Nic. Zsiga (Lukács György-u.) 38. 797

KERESZTHUROS hosszú zongora költözés miatt eladó. Beck Regele Ferdinand 35. 780

ELADÓ 2 francia bronz szobor, ampir szalon beépített zongorával, ebédlő, háló Biedermayer szalon vitrinekkel, földig érő tükör, piros fotelék, szervizek, festmények és sok minden. Weisz Gizi, Str. Matei Basarab (Nyomda-u.) 4. Telefon 10-22. 914

KIADÓ gyár épület 1 emeletes gyárhelyiség, földszinti raktárak, 3 szobás lakás, pince évi százezer leért, központban 2 szobás, világos szuterin és több üzlethelyiségek kiadók. Weisz Gizi Basarab (Nyomda-utca, tel. 10-22.

EGY teljesen jókarban levő 4-as Wertheim-kassa eladó. Megtekinthető az Atlantic nyarimoziban. 798

ELADÓ beköltözhető modern, új épület 3 szoba, fürdőszoba, veranda szuterinnel, 3 szoba kert 390 ezer, másik 2x1 szoba, konyha, istálló 150 ezer, 3 szobás üzletház 90 ezer. Weisz Gizi Str. Basarab (Nyomda-u.) 4. Telefon 10-22. 809

ÜZLETEK Reg. Ferdinand Rákóczi-úton fényes üzlet helyiség központban eladó. Trafik, 2 szobás utcai szuterin, egy II-osztályú vendéglő lakással is. Vannak üzletek, lakások, szuterinek, gyárhelyiségek kiadók. Weisz Gizi, Str. Matei Basarab (Nyomda-u.) 4, telefon 10-22. 913

Különbélék

HELLER és Seidmann-féle üzlethelyiség november elsejére kiadó Piața Mihai Viteazul 8. 782

OLCSÓN finom házi koszt kapható. Hilaria (Pece)-u. 25 szám. 818

AKI eladni, venni, bérbeadni, bérbevenni akar bármít. keresse fel Popovics-irodát Str. Vlahuta (Szent János-utca) 13. 821

VARRÓNOK figyelmébe: Jardin de paris 65 lei, Tres Parisien 150 lei Páris legszébb két divatlapja megérkezett a Hegedüs Hírlap-irodába.

Ingyen apróhirdetés az Estilapban

A Nagyváradí Estilap meg akarja hálalni olvasóinak azt a szeretetet, amit a lap iránt tanúsítanak. Mindenki, aki a lapot állandóan olvassa, ingyen veheti igénybe a lap apróhirdetési rovatát.

Aki a Nagyváradí Estilap tizenöt lapját behozza a kiadóhivatalba (Hegedüs Hírlap-iroda), annak ingyen közlünk egy tiszta apróhirdetést.

Vegye meg, tegye el a Nagyváradí Estilapot és hirdetés formájában visszakapja azt az összeget, amit a lapért fizetett.

Szőrmeárúk

nagy választékban, legjutányosabban kapható

Leichner szücs

Strada Ep. Ciorogariu 4.

906

Használjon kizárólag csak

SPHINX

legfinomabb táblaolajat

Kapható 1-5 és 10 kg-os bobozokban minden fűszer, cseméjeüzletben és bodegában

Fischer Emil

ORADEA

Parcul Stefan Cel Mare (volt Tisza Kálmán)-tér 11.
Telefon: 962

335

Fest Tisztít
2 nap alatt
Kalinovcsán
a Sas alatt
Mos Vasal

szabadalmazott

50% HŐMEGTARTÓ KÁRÍTÁS

RADIATOR
GYÁRTJA
REICH LÁSZLÓ
STR. GENERAL HOLBAN (SZÉLES-ÚT) 39
TELEFON 8-47

Olcsó öszi és téli vásár

Patent gyermekharisnya ..	9 lejtől
Téli gyermeksapka ..	15 lejtől
Gyermek-sveater ..	120 lei
Gyermekmeilény, pullower ..	120 lei
Női kötött pullower ..	148 lei
Női angol harisnya ..	25-29 lei
Női kezttyű ..	38 lei

Klein Sándor és Társa

Férfi téli sveatter ..	138 lei
Férfi zsebring gallérral ..	105 lei
Férfi tlanering ..	158 lei
Férfi téli sokni ..	18 lei
Házi szövésű törülköző ..	39 lei
Szögletes selymekendő ..	99 lei
Selyem nyakkendő ..	18 lei
Női selyem harisnya mosó se'ejt	47 lei

Ezenkívül igen olcsó árban női, gyermek és férfi mellények, kabátok és pullowerek, stuzni és lélekmelegítők. - Női és férfi fehérnemű, rendelésre méret szerint is, igen előnyös árban beszerezhető.